

Ehrenzweig: Das Recht der Schuldverhältnisse 1928, str. 421, Schuster v. Bonott: Grundriss des Obligationsrechts 1914, str. 75, Hasenöhr: Obligationsrecht 1892, I, str. 21 pozn. 75, Sedláček, Obligační právo II. díl, 1926, str. 79 a násl. a v VI. vydání z roku 1928 i Bartsch: Grundbuchsgesetz na str. 82—83 a 151 pozn. 35. Soudní praxe řídila se skoro všeobecně názorem, že knihovně zapsané předkupní právo jest právem věcným, které působí proti každému třetímu držiteli (§§ 1079 a 443 obč. zák.) a omezuje volné nakládání vlastníka s nemovitostí potud, pokud ji oprávněnému nenabídl ke koupi (§ 1072 obč. zák.) nebo pokud právo jinakým způsobem nepominulo. (Srovnej rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ve Vídni Gl. U. 3887, 3896 — judikát čis. 68 a 3943, dále rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu S. Z. VII čis. 17 ze dne 20. ledna 1925 Ob I 39/25 a rozhodnutí čsl. nejvyššího soudu čis. 991 sb. n. s. ze dne 29. března 1921 R I 402/21; opačně pouze rozhodnutí tohoto nejvyš. soudu čis. 1030 sb. n. s. ze dne 26. dučna 1921 č. j. R II 124/21). K tomuto v praxi převládajícímu názoru přikloňuje se z uvedených důvodů nejvyšší soud i nyní a vyvozuje z něho důsledně závěr, že vklad převodu práva vlastnického k nemovitosti nelze povolit, neprokázal-li žadatel způsobem předepsaným v knihovním zákoně, že zapsané předkupní právo uhaslo, a že proto jest knihovní soudce povinen přihlížeti z úřadu k zapsanému právu předkupnímu. Tento názor nejen se srovnává s doslovem zákona, ale hově také potřebám hospodářského života, kdežto opačné stanovisko mohlo by vésti k nežádoucímu oslabení důvěry ve význam a působnost knihovních zápisů a nutiti do sporů. Napadené usnesení jest správně odůvodněno a dovolacímu rekursu nebylo lze vyhověti.

Čís. 9305.

Vícepráce, jež provedl polír oprávněného stavitele, za něhož vedl stavbu, nejsou ještě obcházením zákona, třeba je polír provedl bez vědomí stavitelova na vlastní vrub. Smlouva o takovýchto vícepracích není nicotnou. Byly-li vícepráce objednány u políra osobně, nemá význam, co bylo na ně placeno staviteli.

(Rozh. ze dne 25. října 1929, Rv I 171/29.)

Žalobce domáhal se na žalovaném zaplacení stavitelských prací, které provedl při stavbě domku žalovaného, jsa tam polírem stavitele F-a, a to mimo práce ujednané se stavitelem. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalobce domáhá se zaplacení stavitelských prací, které provedl při stavbě domku žalovaného, jsa tam polírem stavitele F-a, a to mimo práce

ujednané se stavitelem, tedy víceprací, o kterých tvrdí žalobce, že je konal na vlastní vrub a že je žalovaný u něho samého objednal a jemu slíbil zaplatiti. Žalovaný se brání tím, že se žalobcem jednal jako se zástupcem stavitele, že u tohoto sice ony práce neobjednal, ale že za všechny práce staviteli F-ovi zcela zaplatil. Odvolací soud zjistil sice, že žalovaný slíbil vyrovnati se se žalobcem, ale zamítl žalobu proto, že vícepráce objednané žalovaným u žalobce byly konány bez vědomí stavitele F-a, na vlastní pěst žalobcovu, že u stavitele F-a nebyly objednány, nýbrž u žalobce, že tento nebyl oprávněn je vykonati podle § 15 živn. ř., nemaje stavitelské koncese, a dovozuje z toho, že žalobce předsevzal čin zakázaný a, ana je předmětem smlouvy tato činnost, jest smlouva nicotná a žalobce z ní nemohl nabýti práv. Dovolatel právem napadá právní názor odvolacího soudu o nicotnosti smlouvy. Není třeba zabývatí se vývody, zda žalobce byl oprávněn vykonati sporné práce proto, že šlo o nepatrné zednické práce, nespádající pod výhradné oprávnění koncesovaného stavitele nebo zednického mistra; jde o to, zda smlouva, z níž se žalobce domáhá zaplacení, směřovala k obejití zákona o stavitelských koncesích. Vícepráce, které žalobce prováděl jako polír oprávněného stavitele F-a, za něž stavbu vedl, neznamenají s hlediska stavebně policejního ještě obcházení zákona, třebaže je polír provedl bez vědomí stavitele na vlastní vrub. Vždyť stavbu prováděl oprávněný stavitel a dal na ni svého políra, který provedl vícepráce, jež byly kryty oprávněním stavitelovým. Nešlo o obejití tohoto stavitele. Nesejde ani na tom, zda byly vícepráce stavebním úřadem schváleny, toho se k platnosti smlouvy o nich nevyhledává. Proto odvolací soud neprávem považuje smlouvu o vícepracích za nicotnou, ježto prý směřovala k obcházení zákona o provádění staveb oprávněným živnostníkem. O to nešlo, nýbrž o to, zda žalovaný objednal práce v žalobě uvedené u žalobce jako zástupce stavitele nebo přímo bez ohledu na to, že žalobce jako polír stavitele zastupoval, a zda tyto práce jsou zaplacený platem vykonaným staviteli F-ovi. Okolnost, že šlo o vícepráce, nevylučuje, jak míní první soud, že byly objednány u žalobce jako políra stavitele F-a. Rovněž nevylučuje povahu objednaných prací jako víceprací, že je žalobce provedl jako t. zv. melouch, t. j. za zády stavitele, nýbrž, zda žalovaný práce ty jako melouch objednal, zda za svého smluvníka chtěl považovati žalobce, nikoli stavitele. Ani na tom nezáleží, jak míní odvolací soud, že žalovaný neobjednal práce u stavitele F-a přímo nebo prostřednictvím žalobcovým, nýbrž, s kým chtěl objednávku, smlouvu, ujednatí. Byly-li práce objednány u žalobce osobně, nemá významu, co na ně bylo placeno staviteli F-ovi. V té příčině zjišťuje odvolací soud, že vícepráce objednal žalovaný u žalobce, že tento je konal bez vědomí a bez souhlasu stavitele F-a na vlastní pěst ve srozumění se žalovaným a že slíbil, že se se žalobcem vyrovná, a vyvozuje z toho, že smluvníkem byl žalobce. Z tohoto zjištění, jímž jest dovolací soud vázán (§§ 498, 513 c. ř. s.) a jež jest tedy směrodatné, nutno vycházeti. Ze zmíněného skutkového zjištění plyne právní závěr, že žalobce jest oprávněn žádati na základě platné smlouvy mezi ním a žalovaným odměnu za vícepráce a to v za-

žalované částce 1.200 Kč. Žalovaný, jenž nesložil včas zálohu k provedení důkazu znalcem o přiměřenosti účtu za vícepráce, připravil se tím o tento důkaz a nepříznivé účinky tohoto opomenutí jdou na jeho vrub (čís. 4000 sb. n. s.).

Čís. 9306.

Projev prodatelovy vůle, že kupitel věc, kterou měl bez věcného práva, má budoucně držeti z práva věcného, nemusí se státi výslovně, stačí, že se zcizitelova vůle k tomu směřující stala způsobem prokazatelným, třeba i konkludentním činem.

K pojmu úchovy (detence) se nevyžaduje oprávnění k nakládání s věcí, nýbrž jen skutečná možnost nakládání.

Spoluvlastník může se žalobou podle § 37 ex. ř. domáhati jen výroku o nepřipustnosti exekuce na jeho podíl.

(Rozh. ze dne 25. října 1929, Rv I 193/29.)

Žalovanému byla k zajištění peněžité pohledávky povolena proti Ottu L-ovi zajišťovací exekuce zabavením a uschováním závodního valacha G., závodního valacha H., závodního valacha M., závodní kobyly M. a závodní kobyly E. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se Antonín N. nepřipustnosti exekuce tvrdě, že exekuce jest nepřipustná, ježto závodní koně nejsou vlastnictvím dlužníka Otto L-a, ježto Otto L. dluhoval žalující straně jako trainerovi, který měl koně v úplné pensi, za výživu, umístnění a cvičení a úplné ošetřování koní ke dni 28. února 1926 celkem 50.191 Kč a na zaplacení tohoto dluhu dne 28. února 1926 mu Otto L. koně postoupil a prodal. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby.

N e j v ý š š í s o u d k dovolání žalovaného změnil napadený rozsudek v ten rozum, že jest exekuce nepřipustná ohledně závodní kobyly M., závodní kobyly E., ohledně spoluvlastnických podílů žalobcových: do polovice ohledně závodního valacha G., do dvou třetin ohledně závodního valacha H., a posléze do polovice ohledně závodního valacha M.

D ů v o d y:

Prováděje dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., dovozuje dovolatel, že nemohlo dojíti ke koupi G-a, M-a a H-a proto, že k nim měl spoluvlastnické právo F., který s prodejem nesouhlasil. Ale k platnosti koupě jednak nevyžaduje zákon, by prodatel byl vlastníkem prodané věci (§ 922 obč. zák.), jednak však odvolací soud zjistil, že Otto L. prodal žalobci koně s výhradou spoluvlastnických práv F-ových, tedy že mu prodal jen své podíly. To mohl učiniti i bez svolení F-a, protože tím jeho spoluvlastnická práva nijak neporušil (§ 829 obč. zák.). Dále napadá dovolatel názor odvolacího soudu, že se stalo odevzdání koní potřebné k nabytí vlastnictví. Mínil, že žalobce v žalobě převzetí netvrdil. Je sice pravda, že žalobce netvrdil v žalobě výslovný projev L-ův o tom, že ža-